

Mērķauditorijas institūciju ieguvumi no dalības K Projekta mācībās un saistītajos pasākumos

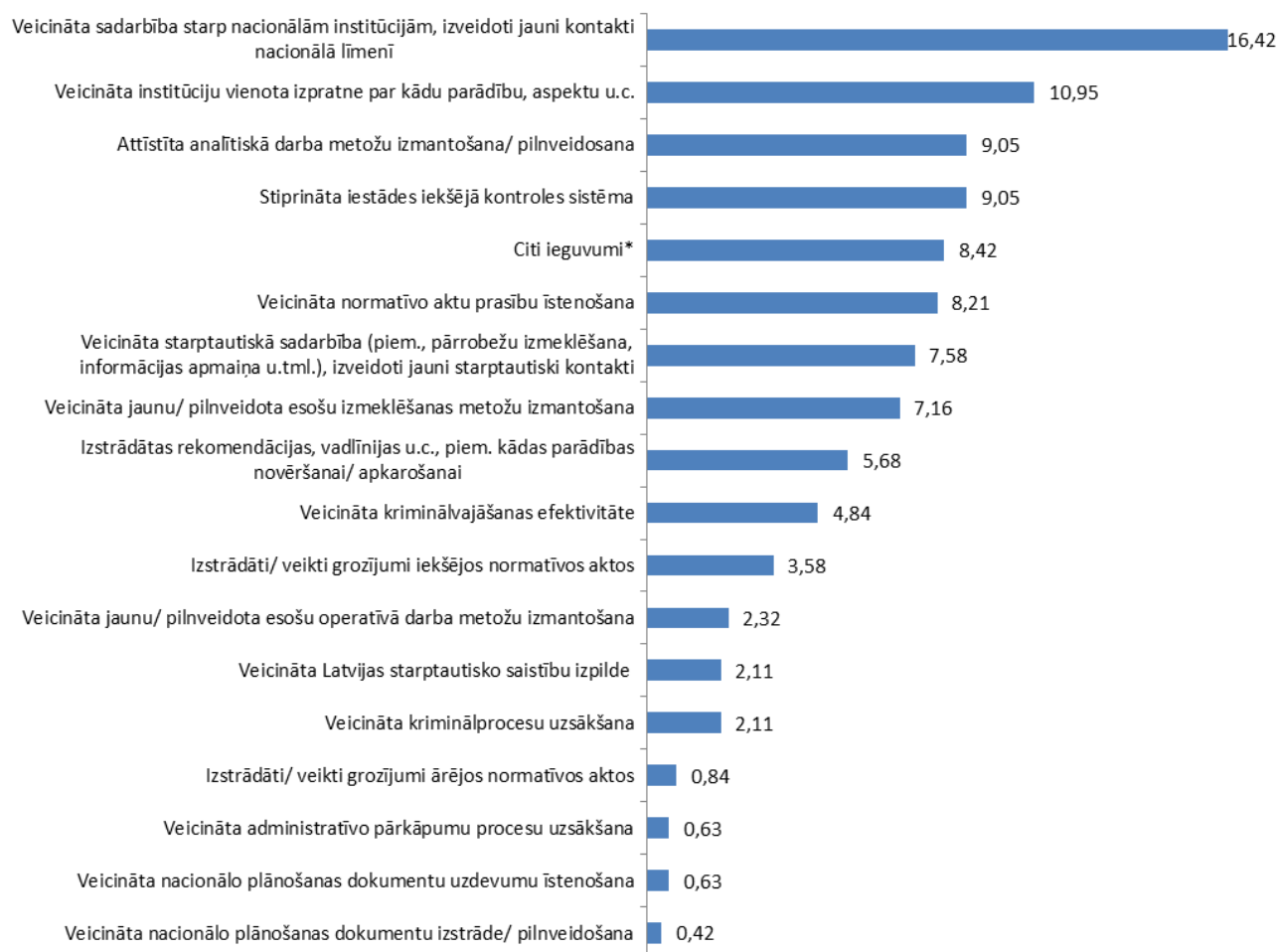
/18.08.2020./

ESF projekta “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā” (K Projekts) ietvaros tika veikta valsts pārvaldes institūciju nodarbināto aptauja par ieguvumiem no mācībām un citiem pasākumiem, kas tika īstenoti K Projekta ietvaros.

Aptauja tika veikta par apmeklētajām mācībām/ pasākumiem laikposmā no 2019.gada līdz 2020.gada 31.martam. Kopumā aptaujā piedalījās 155 respondenti no 26 institūcijām (kopā K Projekta mērķauditorijā ir 61 institūcija, taču to iesaiste K Projekta aktivitātēs atšķiras; atbildējušo 26 institūciju iesaiste K Projekta aktivitātēs ir samērā augsta). Lielākais respondentu skaits bija no šādām institūcijām Latvijas Republikas Prokuratūra - 38 respondenti, Valsts ieņēmumu dienests – 28, Valsts policija - 20, Pārtikas un veterinārais dienests – 11, Iekšējās drošības birojs – 10.

Aptaujas mērķis ir noskaidrot kādus ieguvumus individuālā un institūciju līmenī K Projekta mērķauditorijas institūciju nodarbinātie saskata no dalības Projekta aktivitātēs. Šajā kopsavilkumā ir sniegta analīze par institūciju līmeņa ieguvumiem.

Institūciju ieguvumi (atbilžu īpatsvars %)

* **Citos ieguvumos** ietilpst t.sk. jaunu zināšanu ieguve/ redzesloka paplašināšana, lielāka izpratne par ēnu ekonomikas un korupcijas izpausmēm, pilnveidotas zināšanas par noziedzīgiem nodarījumiem, krāpnieciskām darbībām, un to novēršanu/ apkarošanu, labāka izpratne par normatīvajiem aktiem un situāciju valstī attiecīgajās jomās, procesiem valstī, labāka izpratne par institūcijas lomu korupcijas risku identificēšanā u.c.

Būtiskākie institūciju ieguvumi attiecas uz šādiem aspektiem:

Ieguvums	Institūcijas, kuru respondenti vairāk akcentēja ieguvumu	Raksturojošo komentāru un ieguvumu piemēri
Veicināta sadarbība starp nacionālām institūcijām, Izveidoti jauni kontakti nacionālā līmenī	Prokuratūra, Valsts policija, Valsts ieņēmumu dienests, Iekšējās drošības birojs, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, Pārtikas un veterinārais dienests, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	<i>Sniegti vairāki komentāri attiecībā uz starpinstitūciju sadarbības veicināšanu</i>
Veicināta institūciju vienota izpratne par kādu parādību, aspektu u.c.	Prokuratūra, Valsts ieņēmumu dienests, Iekšējās drošības birojs, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, Maksātspējas kontroles dienests	<ul style="list-style-type: none"> • Tika veicināta vienota izpratne par nepieciešamo izmeklēšanas darbību apjomu lietās par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. • Dažādu institūciju viedokļu apkopojums un vienota redzējuma izveidošana.
Attīstīta analītiskā darba metožu izmantošana/ pilnveidošana	Valsts ieņēmumu dienests, Prokuratūra, Konkurences padome, Iekšējās drošības birojs, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	<ul style="list-style-type: none"> • Efektīvāka datu apstrāde, kas uzlabo iestādes darbu kopumā. • Analītiskās kapacitātes pilnveidošana. • Nodokļu saistību izpildes risku novērtēšanas metožu pilnveidošana un rezultātu vizualizācija. • Pilnveidotas darba metodes attiecībā uz nodokļu maksātāju un tā sniegtās informācijas analīzi.
Stiprināta iestādes iekšējā kontroles sistēma	Valsts ieņēmumu dienests, Valsts policija, Pārtikas un veterinārais dienests, Pilsonības un migrāciju lietu pārvalde, Iekšējās drošības birojs	<ul style="list-style-type: none"> • Rīcība trauksmes celšanas gadījumā. • Pilnveidotas zināšanas par trauksmes celšanas normatīvo regulējumu un šīs sistēmas ieviešanu iestādē. • Uzraudzības pasākumu veikšana un pretkorupcijas pasākumu identificēšana. • Izstrādāta shēma iekšējās trauksmes celšanas sistēmai. • Stiprināta iestādes iekšējā kontroles sistēma, pilnveidots korupcijas risku reģistrs, izglītoti kolēģi par to, kas ir koruptīvas darbības un kādas var būt to sekas. • Izpratne par iekšējās kontroles sistēmas uzbūvi un praktisko pielietojumu.
Veicināta normatīvo aktu prasību īstenošana	Valsts ieņēmumu dienests, Prokuratūra, Pārtikas un veterinārais dienests, Iekšējās drošības birojs, Maksātspējas kontroles dienests, Pilsonības un migrāciju lietu pārvalde, Tieslietu ministrija	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādātas efektīvākas uzraudzības metodes. • Uzlabota normatīvo aktu izpildes uzraudzības funkcija.
Veicināta starptautiskā sadarbība (piem., pārrobežu izmeklēšana, informācijas apmaiņa u.tml.), izveidoti jauni starptautiski kontakti	Prokuratūra, Valsts policija, Valsts ieņēmumu dienests, Iekšējās drošības birojs, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, Militārā policija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	<i>Sniegti vairāki komentāri attiecībā uz starptautiskas sadarbības veicināšanu</i>

Veicināta jaunu/ pilnveidota esošu izmeklēšanas metožu izmantošana	Prokuratūra, Valsts policija, Valsts ieņēmumu dienests, Iekšējās drošības birojs, Korupcijas novēršanas un apkaršanas birojs	<ul style="list-style-type: none"> • Izmantojot iegūtās zināšanas, uzlabojas izmeklēšanas uzraudzības kvalitāte/efektivitāte. • Veicināta tiešsaistē pieejamo rīku izmantošanas efektivitāte personu meklēšanā. • Jaunas zināšanas intervēšanas un pratināšanas jomā. • Panākta lielāka izpratne par noziedzīgu nodarījumu pret dabas vidi izmeklēšanu. • Padziļināta izpratne par NIILN izmeklēšanu un atklāšanu.
Izstrādātas rekomendācijas, vadlīnijas u.c., piem. kādas parādības novēršanai/ apkaršanai	Prokuratūra, Valsts ieņēmumu dienests, Valsts policija	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādātas vadlīnijas korupcijas novēršanas jomā. • Izstrādātas vadlīnijas par NILLN pierādīšanu.
Veicināta kriminālvajāšanas efektivitāte	Prokuratūra, Valsts policija, Ieslodzījuma vietu pārvalde, Valsts ieņēmumu dienests	<ul style="list-style-type: none"> • Uzlabojas kriminālvajāšanas kvalitāte. • Iegūta informācija par dabas videi nodarītā kaitējuma aprēķināšanu.

No respondentu atbildēm iespējams secināt, ka lielākie ieguvumi pārsvarā ir kontrolējošām iestādēm, t.sk. – īpaši - tiesībsardzības institūcijām un Prokuratūrai, piem., saistībā ar dažādiem izmeklēšanas, kriminālvajāšanas, uzraudzības, sadarbības un analītiskā darba aspektiem. Daļība K Projekta pasākumos sniedza pozitīvu ieguldījumu vairāku ministriju (piem., Tieslietu, Finanšu, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības u.c.) darbā.

Pateicoties K Projekta pasākumu gaitā piedāvātām institūciju foruma iespējām, tika nozīmīgi veicināta sadarbība un kontaktu veidošana gan starp nacionālām institūcijām, gan starptautiskajā līmenī. Šis ir viens no svarīgākajiem mācību un saistīto pasākumu efektiem, jo tas veicina likumpārkāpumu prevenciju un identificēšanu, noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu, pierādījumu iegūšanu, kā arī informācijas apmaiņu dažādos jautājumos.

Izteikti pozitīvi vērtējama respondentu atzīmētā institūciju vienotās izpratnes attīstība dažādos aspektos, piem., par nepieciešamo izmeklēšanas darbību apjomu, pierādījumiem u.c. Vienotas izpratnes veidošana būtiski paaugstina starpinstitūciju sadarbības efektivitāti, t.sk. noziedzīgu nodarījumu identificēšanu, izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un iztiesāšanu.

Būtiski ieguvumi gūti saistībā ar institūciju iekšējā kontroles sistēmas stiprināšanu, t.sk. trauksmes celšanas sistēmas attīstību. Tā, piem., Maksātnespējas kontroles dienests ir stiprinājis iekšējās uzraudzības pasākumu veikšanu un veicis pretkorupcijas pasākumu identificēšanu, Civilās aviācijas aģentūra ir izstrādājusi shēmu iekšējās trauksmes celšanas sistēmai, Iekšējās drošības birojs ir izstrādājis normatīvo aktu par Trauksmes celšanas likuma prasību ieviešanu, savukārt, Iekšlietu ministrija ir veikusi grozījumus iekšējos normatīvajos aktos saistībā ar korupcijas riskiem.

Respondenti norādīja uz izmantojamo izmeklēšanas un operatīvā darba metožu pilnveidošanu vairākās jomās, piem., nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas novēršanas un noziegumu pret dabas vidi apkaršanas jomā.

Ir atzīmējams, ka respondenti ir snieguši ne tikai vispārīgus komentārus, bet norādīja arī uz konkrētiem ieguvumiem, ko ietekmēja daļība K Projekta pasākumos, piem., izstrādātas vadlīnijas nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas pierādīšanai, vadlīnijas korupcijas novēršanas jomā, pilnveidots korupcijas risku reģistrs, izstrādāti grozījumi konkrētos ārējos un iekšējos normatīvajos aktos, veicināta plānošanas dokumentu izstrāde un tajos norādīto uzdevumu izpilde. Tā, pēc respondentu viedokļa, tika efektīvi izēta arī atzinumu/ viedokļu sniegšana par Latvijas normatīvā regulējuma atbilstību starptautiskajam regulējumam noteiktajās jomās. Tika veicināts Finanšu ministrijas darbs saistībā ar pētījumu programmas izstrādes par ēnu ekonomikas mazināšanu valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai.

Aptaujas rezultāti ļauj izdarīt secinājumu, ka K Projekta īstenotās mācības un saistītie pasākumi (pieredzes apmaiņas pasākumi, konferences u.c.) snieguši praktisku ieguldījumu gan pretkorupcijas, gan ēnu ekonomikas novēršanas un apkarošanas aktivitātēs, kas veicina ne tikai atsevišķu mērķauditorijas institūciju, bet arī valsts pārvaldes darba efektivitāti kopumā. Secināms, ka Projekta īstenotā pieeja orientēt mācības un citus pasākumus uz konkrēto praktisko jautājumu risināšanu (t.sk. attīstot specializētas mācības), ir lielā mērā apstiprinājusies, tāpēc arī K Projekta attīstība tiks turpināta šajā virzienā.

ESF projekts Nr. 3.4.2.0/15/I/002 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē